

Begeleidingsformulier beleidsoverleg

BO Agrarische ontwikkeling en Bestuurlijke Samenwerking (M. Oudenhoven)

Naam dossier

83-tal aanvragen stalderingsbewijzen deelnemers agrarische beëindigingsregelingen

Datum overleg	Status	Case/documentnummer
31 maart 2025	besluitvormend	/

Programma

Landbouw en Voedsel

Programmamanager (Opdrachtgever)	Telefoon/email	Akkoord
de heer A.F. [redacted]	5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e [redacted]@brabant.nl	Ja
Opdrachtnemer	Telefoon/email	Akkoord
de heer 5.1.2.e [redacted]	5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e [redacted]@brabant.nl	Ja
Auteur	Telefoon/email	
mevrouw 5.1.2.e [redacted]	5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e [redacted]@brabant.nl	
de 5.1.2.e [redacted]	5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e [redacted]@brabant.nl	

Voorstel/beslispunten

Aan het BO wordt de keuze voorgelegd tussen de sporen "afwijzing van de aanvragen" of "Toewijzen van de aanvragen op basis van aanpassing beleidsregel".

Korte aanleiding

In december 2024 zijn 83 aanvragen om een voorlopig stalderingsbewijs ingediend. De in de aanvragen opgenomen stalderingsmeters zijn afkomstig van bedrijven die hebben deelgenomen aan de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (hierna: 'Warme sanering'). Deze aanvragen voldoen, naast de voorwaarde dat geen sprake mag zijn van een sloopverplichting vanuit een subsidieregeling, niet aan een van de voorwaarden uit de beleidsregel Omgevingsrecht en moeten daardoor in principe worden afgewezen.

Nadere toelichting op het dossier

Met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening en de beleidsregel Omgevingsrecht op 1 januari 2024 is de stalderingsregeling op een aantal punten aangepast. Voorheen gold voor stalderen het vereiste dat een hokdierenverblijf alleen mag worden ingezet als geen gebruik is gemaakt van een provinciale saneringsregeling. En dus konden deelnemers aan de Warme sanering, immers een Rijksregeling, hun dierenverblijven eveneens inzetten voor de stalderingsregeling. Deze bepaling is per 1 januari 2024 aangepast, omdat het niet logisch is om stallen te mogen inzetten voor de stalderingsregeling waarbij publieke middelen zijn ingezet om die te saneren. Daarbij komt dat de gesaneerde m² daarmee elders, weliswaar in een kleinere omvang, weer terugkomen op en ander uitbreidend bedrijf. Deelnemers van een saneringsregeling waarvoor een sloopverplichting geldt, kunnen hun m²'s staloppervlakte dus niet meer inzetten voor de stalderingsregeling. Ook de peildatum is aangepast, waardoor per 1 januari 2024 niet langer geldt dat een dierenverblijf

3 jaar voorafgaand aan 17 maart 2017 in gebruik moet zijn geweest. De peildatum is nu flexibel, wat inhoudt dat het dierenverblijf in de vijf jaar voorafgaand aan de afgifte van het stalderingsbewijs ten minste drie jaar onafgebroken bedrijfsmatig gebruikt moet zijn voor het houden van hokdieren.

Gedurende het afgelopen jaar kwamen verschillende vragen van adviseurs over het inzetten van stalderingsmeters die afkomstig waren van deelnemers aan de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen. Vóór de inwerkingtreding van de gewijzigde stalderingsregeling konden deze bedrijven hun staloppervlakte namelijk nog inzetten voor de stalderingsregeling (hoewel je kan discussiëren over de vraag of het terecht was dat bedrijven die hun dierenverblijven moeten slopen op grond van een beëindigingsregeling, voor diezelfde dierenverblijven ook nog een vergoeding krijgen op grond van de stalderingsregeling). Aan de adviseurs is begin 2024 teruggekoppeld dat we nog een half jaar coulance zouden bieden voor deze aanvragen. Ook na dat half jaar kwamen nog vragen binnen. Omdat het onze verwachting was dat dit nooit om veel bedrijven zou kunnen gaan, en we dit voorheen wel altijd hebben toegestaan, is aan de betreffende adviseurs in december 2024 teruggekoppeld dat we nog tot 1-1-2025 coulance zouden bieden voor stalderingsmeters afkomstig van deelnemers aan de Warme sanering. Een van de argumenten daarbij was ook dat "reguliere" stalderingsmeters" als gevolg van andere agrarische beëindigingsregelingen nauwelijks meer verkrijgbaar waren en de mogelijkheid tot uitbreiding van een hokdierverslijf daarmee beperkt werd. Bij de toezegging van de coulance is uitdrukkelijk aangegeven dat de aanvragen uiteraard wel aan de overige voorwaarden uit de beleidsregel Omgevingsrecht moeten voldoen. Daar lopen deze aanvragen nu op stuk, met name omdat ze niet voldoen aan de bepaling over de peildatum: Aan de voorwaarde uit de huidige beleidsregel dat van de afgelopen 5 jaar, de stallen 3 jaar in gebruik moeten zijn geweest kan niet worden voldaan omdat de stallen in 2021/2022 zijn gesloopt en er dus geen dieren in zijn gehouden.. Aan de betreffende adviseurs is in januari 2025 telefonisch aangegeven dat wij voornemens zijn de aanvragen om voorlopige stalderingsbewijzen om die reden af te wijzen. Daarop is verontwaardigd gereageerd, en gedreigd met juridische stappen en het informeren van Provinciale Staten.

Integrale afstemming/Financieel/juridische aspecten

In het overleg van 12 maart is afgesproken dat aan het BO twee sporen worden voorgelegd:

1. Afwijzen van de aanvragen die niet aan de voorwaarden voldoen;
2. Wenselijkheid en mogelijkheid van aanpassen van de beleidsregel Omgevingsrecht bezien waardoor de stalderingsbewijzen alsnog kunnen worden toegekend

1. Afwijzen aanvragen:

Tegen de afwijzing van een aanvraag om een voorlopig stalderingsbewijs staat bezwaar en beroep open. Over die band kan de beslissing aangevochten worden. Omdat de bepalingen over staldieren voornamelijk in de beleidsregel Omgevingsrecht zijn opgenomen, hebben GS een discretionaire bevoegdheid (beleidsvrijheid) over hoe zij daarmee om willen gaan. De verwachting is daarom niet dat eventuele bezwaren en beroepen zullen slagen, mits wij goed kunnen beargumenteren waarom de bepaling over de peildatum niet onevenredig bezwarend is. Daar staat tegenover dat een afwijking van de beleidsregel Omgevingsrecht (artikel 4:84 Awb) juridisch gezien alleen mogelijk is in incidentele, onvoorziene gevallen. In 83 gevallen afwijken is niet incidenteel en onvoorzien, waardoor een juridisch risico bestaat in het geval bezwaar en beroep wordt aangetekend. In feite betekent dit dus dat naar verwachting tegen de afwijzingen bezwaar zal worden aangetekend waarop een procedure bij de HAC en eventueel een gang naar de rechtbank zal worden gemaakt.

- Politiek risico: bij afwijzing is het zeer waarschijnlijk dat er vragen aan de politiek zullen worden gesteld;

- Financieel risico: De uitbreidende ondernemers hebben inmiddels stalderingsmeters gekocht die bij afwijzing niet meer elders inzetbaar zijn. Wellicht zal men deze "schade" op de provincie willen verhalen. (schatting volgens adviseurs ca. 10 mln, uiteraard discutabel.),
 - Mogelijkheden tot uitbreiding van een hokdierversluit worden nagenoeg nihil aangezien er nauwelijks "reguliere" stalderingsmeters als gevolg van allerlei beëindigingsmaatregelen meer verkrijgbaar zijn.
2. Toewijzing mogelijk maken door wijziging/aanpassing beleidsregel omgevingsrecht :
 Door de volgende voorwaarden in de huidige beleidsregel is toekenning niet mogelijk:
 Voorwaarde dat de stallen van de afgelopen 5 jaar drie jaar in gebruik moet zijn geweest. Deze voorwaarde is opgenomen omdat werd ingeschat dat twee jaar nadat een ondernemer gestopt voldoende is om te bepalen wat hij met zijn bedrijf/stallen etc. wil doen.
 Oplossing: In praktijk blijkt deze periode toch erg kort. Door de termijn met 1 jaar te verlengen, dus van de afgelopen 6 jaar, 3 jaar in gebruik, hebben toekomstige stoppers meer bedenktijd maar belangrijker nog dan voldoen de aanvragen uit december aan deze voorwaarde.
 Als peildatum voor de berekening van de 5 jaar is nu in de beleidsregel opgenomen "de afgifte van het stalderingsbewijs". Dit houdt in dat de periode afhankelijk is van de tijd die nodig is voor de afhandeling van de aanvraag. Indien deze afhandeling langere tijd met zich meebrengt kan dit betekenen dat de aanvraag alsnog niet aan de voorwaarde voldoet.
 Oplossing: Peildatum vaststellen op het moment van de ontvangstbevestiging van de aanvraag.

Algemene opmerking/Integrale afstemming

Op dit moment zijn er weinig tot geen m2's dierenverblijf beschikbaar waardoor de prijzen van stalderingsmeters hoog zijn. Aan de ZLTO is toegezegd dat wij dit voorjaar de regelingen (waaronder de stalderingsregeling) zullen evalueren en op basis daarvan bezien of en in welke vorm we de regelingen in stand houden.

Vervolg/planning

-

Bijlage(n)

-